

NIJLANDKRANT

Van Nijlandsters veur Nijlandsters

Gasvrij

Marina en Nico van de Oosternielandsterweg nummer 29 hebben hun huis gasvrij gemaakt. En ook Bert en Gea op nummer 45!

Graspad

Op een dag gaat het schelpenpad over in een graspad tot aan de witte villa. Nog meer groen in het dorp is goed voor de mens maar ook voor de dieren!

Stolpersteine

Bij de kerk ligt een 'Stolperstein' ter nagedachtenis aan Sikke Heerlijn. De redactie ging op zoek naar het verhaal achter deze steen.

Bollen

We gaan ons dorp verfraaien met bloembollen. Verwilderingsbollen zijn het leukst omdat er steeds meer van komen, maar ook omdat ze veel insecten aantrekken!

In dit nummer

Zeven jaar wonen William en Jantine met hun kinderen Joni, Noor en Seth inmiddels in Oosternieland. Ze vertellen over hun jeugd, hun interesses en hoe ze elkaar hebben leren kennen. Ook dit jaar is er weer een aardig bedrag beschikbaar vanuit het gemeentelijk dorpsbudget. Heb je een idee om dit waardevol te besteden voor het dorp? Geef het dan door aan Dorpsbelangen!

Waarom een Nijlandkrant

Waarom een Nijlandkrant? Om nog gemakkelijker nieuwtjes en wetenswaardigheden te kunnen uitwisselen naast de buurtapp en de gebruikelijke flyers in de brievenbus. En iedereen kan er een steentje aan bijdragen. Berichtjes en foto's zijn altijd welkom. We zijn benieuwd wat jullie ervan vinden! Laat het ons weten via: nijlandkrant@gmail.com.

Dorpsbudget

Ideeën besteding Dorpsbudget

Er staat momenteel weer een behoorlijke som geld (Euro 14.000) beschikbaar voor Oosternieland in het kader van het Gemeentelijk Dorpsbudget. Mocht je ideeën hebben ter besteding hiervan, laat het dan weten via oosternieland@outlook.com! Wil je er meer over lezen kijk dan op de site van de gemeente en zoek naar dorpsbudget. Daar vind je van alle dorpen waar hun geld aan is besteed. Als Dorpsbelangen hebben we, in samenwerking met Plaatselijke Commissie St. Nicolaaskerk, o.m. het idee om de mogelijkheden van een 'urnenplek' te onderzoeken op de begraafplaats rond de kerk.

De Nijlandkrant zoekt redactieleden!

Omdat Margot ook gaat stoppen met haar werk voor de Nijlandkrant, zijn we op zoek naar enthousiastelingen die mee willen werken aan ons Dorpsblad. Daarbij zou het leuk zijn als met name de jongere garde zich daarvoor aanmeldt. Maar iedereen is welkom uiteraard. Neem even contact op met één van de redactieleden (zie Colofon).

Nieuws vanuit Dorpsbelangen

Het bestuur van Dorpsbelangen houdt zich, in samenwerking met anderen uiteraard, met veel dingen bezig momenteel. Over een aantal zaken daarvan volgt hieronder wederom een kleine update met betrekking tot de stand van zaken.

Pawoz-gelden, stand van zaken.

Vanuit de gemeente hebben we te horen gekregen dat er de nodige vertraging gaat optreden in het beschikbaar komen van de Pawoz-gelden. Dat komt onder meer doordat de gemeente zelf een grotere vinger in de pap krijgt m.b.t. het toekennen van het geld. De kans dat onze aangevraagde projecten (speeltuin, lantarenpalen, haventje, parkeerplaatsen) doorgaan zijn echter, naar onze eigen inschatting, vrij groot. De smiley-borden zijn, zoals bekend inmiddels in werking. Dat onderdeel is dus afgerond. Verder zijn we ook nog bezig met een aantal aanpassingen in en rond het dorpshuis. Het overdekte fietsenhok is bijna klaar en we zijn ook bezig met eventuele geluidsisolerende maatregelen. Dat om mogelijk overlast zoveel mogelijk te voorkomen.

Groenplan

Voor een update van de stand van zaken met betrekking tot het groenplan zie het stuk van Walter den Hollander elders in de Nijlandkrant.

Bestuursleden gezocht, bestuursleden gevonden!

Tijdens de laatstgehouden jaarvergadering van Dorpsbelangen zijn er twee nieuwe bestuursleden benoemd als opvolgers van Margot Blom en William Oosterhuis. Dat betreft respectievelijk Siemon Woltjer en Klaas Sikkema. We zijn erg blij dat zij zich voor Dorpsbelangen en dus Oosternieland willen inzetten! Margot en William zijn tijdens de vergadering uiteraard even in het zonnetje gezet.

Activiteitenkalender

20 juni geen vrijmibo
27 juni zomeravondborrel (vanaf 20.00 uur)
5 juli koffieochtend (10.00-12.00 uur)
5 juli Cultuur aan 't stuur (12.45-16.30 uur)
16 juli visje eten (11.00-13.00 uur)
18 juli vrijmibo (vanaf 17.00 uur)
6 september BBQ (vanaf 17.00 uur)

Eerste stappen naar een gasvrij Oosternieland

Belangstellend waren er wat vragen over de werkzaamheden van een grote boorinstallatie die een paar weken geleden bij ons achter in de tuin (no.29) aan het werk was. Hier een kleine toelichting vanuit onze kant.

Voor het verduurzamen van ons huis willen wij voor de verwarming een warmtepomp gaan gebruiken. De bodem onder ons dorp heeft vanaf een diepte van 2 meter en lager een vrijwel constante temperatuur van circa 10 tot 12 °C. Dit is zelfs het geval in de zomer, als het buiten 30 °C is, maar ook in de winter wanneer het 20 graden vriest! Als je daar een warmte-wisselaar in zet, dan kan je bijvoorbeeld koud water van 5 °C opwarmen tot 10 -12 °C.

Voor het plaatsen van die warmte-wisselaar is er door een professioneel bedrijf met een boorinstallatie een gat geboord naar 150 meter diepte met een doorsnede van ongeveer 30 cm.

Dit was best spannend omdat het niet bekend is wat er op de Oosternielandsterweg 29 in de eerste meters onder de grond zit. Wat we wel weten is dat er hier al voor het jaar 1600 een molen heeft gestaan. Die is ergens in de 18e eeuw vervangen door een Koren- en Peltmolen. Deze molen 'De Molenheert' is helaas in 1892 door brand verloren gegaan. Daarna zijn de eerste gedeeltes van ons huis gebouwd. We kwamen in de tuin al eerder puin, fundaties en een put tegen en zelfs al eens een stuk molensteen onder de grond!

En ja hoor, tijdens het boren komen we een stuk bestrating tegen op circa 15 cm onder de grasmat. Dit eerst opzij geschoven. Vervolgens stuit de boormachine op ongeveer 1 meter diepte op een (niet meer in gebruik zijnde) oude rioolbuis naar de sloot. Deze was niet te verplaatsen dus moest de hele boormachine een meter verplaatst worden, maar daarna ging het gelukkig goed. De boormeesters namen elke 2 meter steeds monsters van de opgegraven grond. De eerste paar meters wat klein puin, zand en klei, op 8 meter een halve meter schelpen (oude zeebodem) en vervolgens een kleilaag waarna na tot 90150 meter alleen maar zand. Het gat was klaar en in het geboorde gat wordt een warmtewisselaar geplaatst.

De warmte-wisselaar bij ons is een lange leiding van 300 meter die eerst 150 meter naar beneden gaat, daar een u-bocht maakt en dan weer naar boven komt. Het is dus een gesloten systeem en er wordt geen water uit de grond gehaald of er in gestopt, er wordt alleen warmte uitgewisseld.

Als we nu aan de ingang van de warmte-wisselaar water van 5 °C naar beneden laten stromen, dan komt dat water met bijna 12 °C aan de uitgang van de warmtewisselaar weer terug. Door de lange reis van 300 meter door de bodem die altijd 12 °C is wordt het water opgewarmd tot bijna 12 °C. We noemen deze installatie een Bodem water Warmtepomp. Doordat de warmtepomp warmte onttrekt uit het 12 °C water zal de temperatuur van water naar 5 °C zakken. Dit wordt dan weer door de warmtewisselaar in de grond gepompt om op te warmen. Waarom is dit nou interessant? Een warmtepomp is eigenlijk een heel energie zuinige manier van verwarmen. Dit rendement kan zo hoog zijn omdat hij 'gratis' energie uit het grondwater haalt. Dus 1 kW elektrische energie naar warmtepomp geeft 3 tot 5 kW aan warmte in het huis.

Met vriendelijke groet, Marina en Nico

Ook Oosternielandsterweg 45 gasvrij!

Naast bovenstaand verhaal van Nico en Marina is het tevens leuk te vermelden dat onlangs ook het huis van Bert en Gea gasvrij is gemaakt. En het dorpshuis was dat natuurlijk al. Daarmee worden er dus heuse stappen gezet richting een gasvrij Oosternieland. Wie volgt?

Eppe Scholtens in gesprek met.... William, Jantine en de kinderen

Zeven jaar inmiddels wonen William en Jantine Oosterhuis, samen met hun kinderen Joni, Noor en Seth, tot volle tevredenheid in hun fraai gelegen huis aan de noordkant van de Oosternielandsterweg. En dat ze daar wonen is bepaald geen toeval. Immers, William werd in datzelfde huis geboren in 1983 als oudste telg van Ties Oosterhuis en Annelies Wieringa. Twee broers en een zus maakten dat gezin compleet. En het bezit van dat huis door de familie Wieringa gaat nog generaties terug. 'Mijn overgrootvader liet het (ver)bouwen in 1960, maar ook daarvoor stond er al een woning, waarvan zelfs het verhaal gaat dat er in een ver verleden iets 'herberg-achtigs' heeft gestaan', aldus William.

Jantine Pol is een echte 'Meijster' en maakte deel uit van een gezin samen met drie oudere broers en een jonger zusje. Het levensverhaal van William en Jantine kent nogal wat overeenkomsten: ze groeiden beiden op in een christelijk milieu, bezochten beiden de Dr. Damschool in Uithuizermeeden en gingen daarna naar dezelfde school voor voortgezet onderwijs in Groningen. Dat ze elkaar in de soos van de kerk hebben gevonden, mag dan ook geen verrassing zijn.

William vervolgde zijn opleiding aan de Hanze Hogeschool waar hij uiteindelijk afstudeerde in het bank- en verzekeringswezen. Daarna kreeg hij een baan bij Top Team als 'buitendienstman', zijnde een schakel tussen agrarische ondernemers en verzekeraars. En daar werkt William nog steeds. Aan dat alles ging een 'fantastische jeugd' vooraf, zo vertelde William. In en rond Oosternieland, maar ook veel op een boerderij aan de Dwarsweg in Uithuizermeeden. Hij voetbalde bij de Heracliden. William herinnert zich ook nog goed dat er, op een zaterdagmorgen, met zo ongeveer heel Oosternieland in een bus naar de studio van Radio Noord getogen werd toen 'Nijland' in een radio-uitzending centraal stond.

Jantine ging naar het Menso Alting College en voltooide daar haar Verzorgende IG-opleiding, waarna ze ook nog de verpleegkundigen opleiding afmaakte. Van daaruit heeft ze inmiddels meerdere banen gehad in de zorg. Ze werkte op Innersdijk met mensen die moesten revalideren van een dwarslaesie, bij de thuiszorg (TSN) in Appingedam, bij het UMCG als 'pooler' en is inmiddels weer terug gekeerd op de afdeling bij haar 'favoriete doelgroep' in Beatrixoord in Haren waar het ook mee begon: het ondersteunen van revaliderende mensen op zowel fysiek, als psychosociaal gebied.

In gesprek met William en Jantine (vervolg)

In haar jeugd waren gymmen en paardrijden (bij Stal Bakker) Jantine's favoriete vormen van tijdverdrijf. Ze leerde ook blokfluit spelen en zong in een meisjeskoor. Op latere leeftijd deed ze, na eerdere vakantiebaantjes als bollenbelster en aardappelsorteerster, haar eerste ervaringen op in de zorg tijdens een bijbaantje in Warfheem in Warffum.

Het uitgaansleven van William en Jantine centreerde zich, naast het 'sozen' bij de kerk, op het bezoeken van uitgaansgelegenheden als Het Kombuis in Uithuizermeeden en de (toenmalige) discotheek 538 in Uithuizen.

William en Jantine trouwden in 2010 en kochten hun eerste huis aan de Beatrixstraat in Uithuizermeeden, waar ook hun drie eerder genoemde kinderen zijn geboren. 'Een erg gezellige tijd waarin ik overigens altijd heb doorgewerkt', aldus Jantine. Beiden besteedden overigens veel tijd en werk aan met name het jeugdwerk in en rond de kerk. William deed veel bestuurswerk en Jantine zat in verschillende commissies en hield zich bezig met toneelspelen. Dat gebeurde veelal onder hun gezamenlijk (levens)motto: 'Verbinding zoeken, omzien naar elkaar en gericht zijn op de ander'.

Inmiddels dus al weer zeven jaar 'Nijlandsters' in een huis met een fraaie tuin waarin ze, met elkaar, veel van hun vrije tijd doorbrengen en werkzaam zijn. Joni en Noor krijgen inmiddels geleidelijk aan de vrijheid om zich wat verder van huis te oriënteren en 'de wereld te ontdekken', terwijl Seth zich nog prima thuis kan vermaken en als voetballer bij De Heracliden.

Positief zijn William en Jantine over (bepaalde) ontwikkelingen in het dorp, daarmee onder meer doelend op het feit dat er best veel jonge gezinnen in Oosternieland (blijven) wonen en dat er relatief zoveel kinderen in het dorp zijn. Daarnaast dichten ze de komst van het dorpshuis een zeer belangrijke functie toe in het bij elkaar brengen van mensen, waar dat voorheen veel minder of op andere plekken buiten het dorp gebeurde.

Kortom, William, Jantine, Joni, Noor en Seth vormen een mooi gezin, in een mooi huis op een mooie plek, in een mooi dorp!

Verhalen achter Stolpersteine - Sikke Heerlijn

Op 20 april jl. was het 80 jaar geleden dat Oosternieland werd bevrijd. Rond deze periode is er altijd meer aandacht voor de verhalen uit de oorlog. De redactie van deze krant was benieuwd naar de verhalen achter de twee 'Stolpersteine' die in ons dorp liggen, en ging op onderzoek uit. Daarom dit keer het verhaal van Oosternieler Sikke Heerlijn.

Sikke Heerlijn werd geboren in 1921 en was het tweede kind van in totaal negen kinderen uit het gezin Heerlijn-Doornbos. Het gezin woonde op Oosternielandsterweg 18. Sikke is verraden nadat de oproep kwam om zichzelf te melden voor de Arbeitseinsatz. De verrader bleek een goede huisvriend en familielid te zijn van het gezin Heerlijn.

Na zijn arrestatie op 25 augustus 1944 is Sikke een dag later binnengekomen in het Polizeiliches Durchgangslager te Amersfoort. Hij werd daar ingeschreven onder nummer 5803. Op 8 september 1944 werd hij op transport gesteld naar Neuengamme. Dit was het op één na de grootste transport dat vanuit Amersfoort is vertrokken. Het transport bestond uit 1150 gevangenen. Op 10 september 1944 kwam het transport in Neuengamme aan; Sikke werd ingeschreven onder nummer 48810. Hij kwam in het Arbeitslager in Schwesing bij Husum (Engelsburg). Drie maanden later, op 7 december 1944, overleed Sikke Heerlijn.

In bewaard gebleven dodenboeken lezen we vooral over de ziektes waaraan de gevangenen zouden zijn overleden. Dat is verhuellend, want de ware doodsoorzaak lag vooral aan het feit dat de gevangenen onder abominabele omstandigheden moesten werken en het voedsel lang niet toereikend was.

Sikke's verrader (A. Mos, Holwierde) heeft later nog meer namen genoemd om zo zelf zijn vrijheid te behouden. Hij was een 'Landwachter bij keuze', zoals in de media stond vermeld. Verrader Mos was trots op zijn daden en is hiervoor op de foto gegaan bij een fotograaf in Appingedam. Diezelfde fotograaf is later in Oosternieland op bezoek gekomen want hij wilde van de pasfoto van de inmiddels overleden Sikke een grote foto maken. Toen vader Heerlijn erachter kwam dat deze man tevens de verrader Mos had gefotografeerd werd hij boos en wilde de man het huis uit gooien. Er ontstond een handgemeen, maar uiteindelijk heeft de fotograaf de foto wel gemaakt.

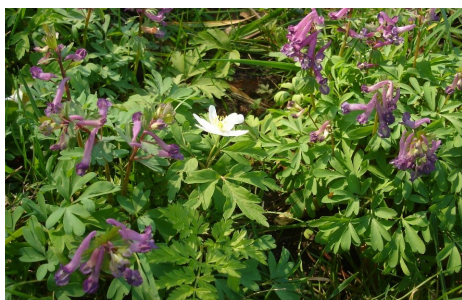
De vader van Sikke, Pieter Heerlijn en zijn oudere broer Obbe, meldden zich ook vrijwillig voor de Arbeitseinsatz. Tijdens de treinreis naar Amersfoort hoorden ze echter zoveel verschrikkelijke verhalen, dat ze zich hebben bedacht. Ze zijn ergens op de Veluwe uit de trein gesprongen. Vader Heerlijn is weer naar zijn gezin in Oosternieland gegaan. Broer Obbe heeft eerst een tijd in Nunspeet ondergedoken gezeten. Later kwam hij ook weer thuis.

Voor Sikke mocht dit helaas niet zo zijn. Bij de kerk ligt een 'stolperstein' voor Sikke Heerlijn. Ga hem eens bekijken, en denk dan even aan onze oud-dorpsbewoner.

Bron: <https://oorlogsgravenstichting.nl/>

Een meanderend graspad

Als het goed is, hebben we nu een overeenkomst met de gemeente Het Hogeland over het stuk grond voor de kerk. Dus de strook waar het schelpenpad loopt vanaf de familie Oosterhuis tot aan de provinciale weg, bij de witte villa. De afspraken zijn gemaakt en het is nu een kwestie van het afgesprokene op papier te krijgen. Want dan weten we het zeker of de afspraken die gemaakt zijn duidelijk zijn voor alle partijen.

Corydalis en bosanemoon

Daarbij gaat het om de volgende afspraken: tot aan de kerk ligt een schelpenpad, een mooi pad om over te wandelen en bij het bankje even te rusten en te mijmeren, kijkend in de verte. Op het tweede gedeelte tot aan de witte villa komt geen schelpenpad maar een gemaaid graspad. Dat pad loopt meanderend tot de hoek aan het fietspad bij de Maarvlietweg. Daar gaat de gemeente een dam plaatsen zodat de wandeling of fietstocht voortgezet kan worden richting Oldenzijl, Uithuizermeeden of Zijldijk langs de Maarvlietweg. Hoe leuk is dat!

Maar voor het dorp is het een leuke groenstrook om het dorp een groener aanzicht te geven. Het dorp

Oosternieland gaat deze strook beheren.

Hieronder valt het maaien van de kruiden en grassen.

Daarnaast zullen er wat kleine lage bosjes struweel worden aangeplant, waardoor kleine zoogdieren, vogels en insecten zich makkelijker kunnen verplaatsen. De open ruimtes zijn hierdoor immers wat kleiner geworden. De struwelen of kleine bosjes kunnen we aanplanten met eetbare planten! Dat kunnen appels en peren en pruimen zijn met Gronings erfgoed achtergrond.

Belle Etoile

Denk aan Reinette van Ekenstein, Groninger Pippelin, weldragers, krozen walnoten enzovoort. Of misschien iets met modernere soorten. Grootvruchtige kornoeljes, grootbessige krentenbomen of ander soort eetbare vruchten.

Deze vruchten zijn voor een ieder die de moeite wil nemen om te plukken en te gebruiken. Hierover zijn we ook nog in beraad met de gemeente over welke soorten we mogen aanplanten!

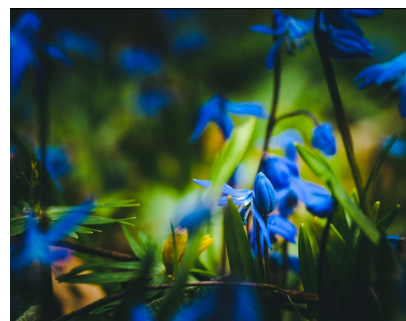
En hoe de afspraken zijn over het ophalen van het maaisel en de slootwerkzaamheden. Maar dit verhaal zal op zijn vroegst pas in het najaar spelen. De rest van het plan, zoals het kruidenbeheer en dergelijke zal door het dorp worden onderhouden volgens het groenplan dat opgemaakt is door Landschapsbeheer Groningen. Ik hoop dan ook dat dit stukje land een verrijking wordt met veel natuurwaarde voor iedereen!

Walter

Verwilderingsbollen

In het groenplan van Oosternieland staat ook nog een postje om het dorp te verfraaien met bollen! Dit verhaal is ook pas aan de orde in het najaar want dan kunnen we bollen planten! Ik zelf wil graag pleiten voor biologische bollen en knollen die kunnen verwilderen!

Verwilderingsbollen zijn bolgewassen die zichzelf kunnen vermeerderen en verspreiden, waardoor ze zich na verloop van tijd kunnen uitbreiden in een tuin of ander gebied. Ze zijn vaak afkomstig uit andere delen van de wereld, maar zijn al zo lang in Nederland aanwezig dat ze een vertrouwd onderdeel zijn geworden van het Nederlandse landschap. Het zijn ook de bloembollen of knollen die elk jaar met meer bloemen terug komen. Dit betekent dat je ze elk jaar na de bloei gewoon in de grond kan laten. In het volgende jaar ontstaan er meer kleine bollen of knollen bij de waardoor er meer bloemen in bloei komen. Voorbeelden zoals krokussen, sneeuwklokjes, boshyacinten, blauw druifjes, narcissen en sommige tulpen, winterakonieten, scilla's. En je hebt ook najaar bloeiers zoals herfstkrokussen en dergelijke.

Scilla's

Waarom zijn verwilderingsbollen populair?

Verwilderingsbollen zijn populair om verschillende redenen:

- Eenvoudig in onderhoud: ze vragen weinig onderhoud en kunnen jarenlang op dezelfde plek blijven staan.
- Biodiversiteit: ze trekken bijen, vlinders en andere insecten aan, wat bijdraagt aan de biodiversiteit in de tuin.
- Natuurlijke uitstraling: ze geven een natuurlijke en speelse uitstraling aan de tuin.
- Vroege bloei: veel soorten bloeien vroeg in het voorjaar, waardoor ze een mooie kleurrijke toevoeging zijn op een moment dat er nog niet veel andere bloemen bloeien.

Hierbij mijn oproep of er animo is om mee te denken over of je ook meer voorjaarsbloeiers in je tuin wilt. Misschien kunnen hier dan gezamenlijk inkopen.

Ik hoop weer op een bloemrijk voorjaar!

Walter

Denk je ook
mee welke
voorjaarsbloeiers
je volgend jaar in
je tuin wilt
hebben?

Colofon

Redactie: Eppe Scholtens, Sanne Brontsema,
Elizabeth Tamminga, Margot Slotboom

Telefoon: 0650826864

e-mail: nijlandkrant@gmail.com

De Nijlandkrant is ook te lezen op
oosternieland.nl

Druk: DePrint, Winsum

Kopij voor de volgende Nijlandkrant ontvangen
wij graag vóór 1 september 2025 (bijdragen
kunnen ingekort of geredigeerd worden).